

КИЇВСЬКА ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор КПБА

проф. прот. Олександр Трофимлюк

«___» _____ 20__ р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «БОГОСЛІВ'Я»

підготовки бакалавра

за спеціальністю 041 – богослів'я

в галузі знань 04 – богослів'я

на першому (бакалаврському)

рівні вищої освіти

Розглянуто та затверджено
на засіданні вченої ради
КПБА

від «___» _____ 20__ р.

протокол № ___

I. ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено проектною групою Київської православної богословської академії.

2. Ухвалено вченою радою Київської православної богословської академії (протокол № 2 від 15 листопада 2019 року).

3. Розробники:

протоієрей Олександр Миколайович Трофимлюк, доктор наук з богослів'я, професор, ректор та професор кафедри церковно- історичних і практичних дисциплін – *керівник проектної групи*;

Митрополит Епіфаній (Думенко Сергій Петрович), доктор наук з богослів'я, професор, професор кафедри біблійних та філологічних дисциплін;

Мирончук Олександр Якович, кандидат наук з богослів'я, кандидат філологічних наук, доцент, проректор із навчальної роботи богословського факультету та доцент кафедри біблійних та філологічних дисциплін Київської православної богословської академії;

Чокалюк Святослав Михайлович, кандидат наук з богослів'я, професор – *гарант освітньої програми*;

Використано (частково) інформацію з освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 041 – богослів'я в галузі знань 04 – богослів'я в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова (розробники – Чорноморець Юрій Павлович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри культурології; Бондаренко Віктор Дмитрович, доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач кафедри культурології; Остащук Іван Богданович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри культурології; Котлярова Тетяна Олександрівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри культурології; Хромець Віталій Леонідович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри культурології) та з освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 041 – богослів'я в галузі знань 04 – богослів'я в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (розробники – протоієрей Микола Володимирович Щербань, кандидат богословських наук, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри культурології, релігієзнавства та теології; протоієрей Микола Миколайович Лагодич, кандидат богословських наук, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри культурології, релігієзнавства та теології).

**II. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «БОГОСЛІВ'Я»
підготовки бакалавра 041 – богослів'я
в галузі знань 04 – богослів'я**

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Київська православна богословська академія Богословський факультет
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	04 – богослів'я
Спеціальність	041 – богослів'я
Спеціалізація	православне богослів'я
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	бакалавр богослів'я
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «богослів'я» бакалавра богослів'я за спеціальністю 041 – богослів'я в галузі знань 04 – богослів'я
Рівень програми	перший (освітньо-професійний) рівень – 7 рівень НРК
Обсяг програми	240 кредитів ЄКТС / 4 роки навчання
Наявність акредитації	
Передумови	Наявність ПЗСО, успішно складені іспити ЗНО
Форми навчання	Очна (денна), заочна
Мови навчання	Українська, англійська (для окремих дисциплін)
Термін дії освітньої програми	серпень 2016 – серпень 2020 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kpba.edu.ua
2. Мета програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі та за спеціальністю «Богослів'я», здатних розв'язувати комплексні проблеми, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.	
3. Характеристика програми	
Предметна область	<i>Галузь знань:</i> 04 – богослів'я. <i>Спеціальність:</i> 041 – богослів'я. <i>Об'єкт вивчення:</i> біблійне богослів'я та біблістика, догматичне богослів'я, літургічне богослів'я та літургіка, патристичне богослів'я (патрологія), агіологія й агіографія, моральне богослів'я, пастирське богослів'я, апологетичне богослів'я, церковна історія, канонічне (церковне) право, сакральне мистецтво, пастирська практика та ін.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, навчальна.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійні дослідження у сфері богослів'я.

Особливості програми	Здобуття ступеня бакалавра богослів'я можливе за наявності в особи ПЗСО та успішно складених іспитів ЗНО
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Праця на відповідних посадах в організаціях, установах, закладах, об'єднаннях громадян, благодійних та інших подібних організаціях незалежно від форм власності та підпорядкування, зокрема в релігійних організаціях та закладах освіти, що передбачає науково-дослідну, навчально-виховну, просвітницьку, соціально-практичну, експертно-консультативну, представницько-посередницьку та організаційно-управлінську діяльність
Подальше навчання	Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання проводиться у вигляді лекцій, семінарів, практичних занять, самостійного навчання, індивідуальних занять, консультацій, підготовки курсових та дипломних робіт.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, диференційовані заліки, захист звіту з практик, захист курсових робіт, захист дипломної роботи, атестація оцінюються в межах 4-бальної національної системи та 100-бальної системи навчального закладу.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів богословської науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного й критичного мислення, аналізу та синтезу, а також бути критичним і самокритичним. 2. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями. 3. Уміння виявляти проблеми, ставити завдання та приймати обґрунтовані рішення. 4. Здатність усно й письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовою, а також створювати наукові тексти різних жанрів. 5. Здатність брати участь в наукових дискусіях. 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою у науковій діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою. 7. Здатність управляти часом, планувати, організовувати та здійснювати власні наукові дослідження на належному рівні. 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищих навчальних закладах. 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), застосовувати знання у практичних ситуаціях. 10. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел з використанням інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань наукової діяльності. 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, працювати в команді та автономно. 12. Здатність розробляти та управляти проектами. 13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 14. Здатність вчитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в галузі, відмінної від професійної

	<p>15. Здатність застосовувати професійні знання й уміння на практиці</p> <p>16. Здатність гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти творчий підхід, ініціативу</p> <p>17. Здатність критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід (власний і чужий), рефлексувати професійну й соціальну діяльність</p> <p>18. Здатність вести дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості</p> <p>19. Здатність організовувати свою діяльність, працювати автономно та у команді</p> <p>20. Здатність грамотно будувати комунікацію, виходячи із цілей і ситуації спілкування</p> <p>21. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>22. Здатність розуміти й аналізувати світоглядні, соціально й особистісне значимі проблеми й процеси, що відбуваються в суспільстві</p> <p>23. Здатність вирішувати стандартні завдання професійної діяльності богослова на основі інформаційної та бібліографічної культури з застосуванням інформаційнокомунікаційних технологій і з урахуванням основних вимог інформаційної безпеки.</p> <p>24. Здатність використовувати базові знання в області богослів'я при вирішенні професійних завдань.</p> <p>25. Здатність використовувати знання в області соціально-гуманітарних наук для засвоєння профільних богословських дисциплін.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>1. Здатність здійснювати науковий аналіз текстів Священного Писання та богословської літератури із застосуванням методів богослів'я та інших суміжних наук.</p> <p>2. Знання історії богословської традиції та здатність застосовувати його в процесі досліджень і у пошуках способів вирішення богословських питань в сучасному контексті.</p> <p>3. Здатність вести наукові дискусії, обґрунтовувати, захищати й відстоювати погляди й позиції православного богослів'я.</p> <p>4. Здатність діяти на підставі морально-етичних міркувань.</p> <p>5. Здатність нести відповідальність за результати власних наукових досліджень.</p> <p>6. Здатність здійснювати наукове опрацювання та дослідження творів святооцівської спадщини та іншої церковної писемності.</p> <p>7. Здатність визначати взаємозв'язок між богослів'ям та іншими галузями знань.</p> <p>8. Здатність діяти відповідно до церковно-правових норм.</p> <p>9. Здатність давати богословське обґрунтування актуальним проблемам сучасності.</p> <p>10. Здатність аналізувати філософські та богословські наукові тексти.</p> <p>11. Здатність здійснювати богослужіння.</p> <p>12. Здатність здійснювати позабогослужбову пастирську діяльність.</p> <p>13. Здатність використовувати знання основних розділів богослів'я, збирати, систематизувати й аналізувати інформацію за темою дослідження.</p> <p>14. Здатність застосовувати основні принципи і методи науково-богословських досліджень, враховуючи єдність богословського</p>

	<p>знання.</p> <p>15. Здатність виділяти богословську проблематику у міждисциплінарних дослідженнях.</p> <p>16. Здатністю оформляти й імплементувати в науковий обіг отримані результати.</p> <p>17. Здатність актуалізувати подання з галузі богослів'я і духовно-виховної культури для різних аудиторій, розробляти елементи освітніх програм</p> <p>18. Здатність вести відповідну навчальну, виховну, просвітницьку діяльність в освітніх та просвітницьких організаціях.</p> <p>19. Здатність використовувати богословські знання в рішенні задач соціально-практичної діяльності, пов'язаних із об'єктами професійної діяльності.</p> <p>20. Здатністю застосовувати базові і спеціальні богословські знання для вирішення експертно-консультативних завдань, пов'язаних з об'єктами професійної діяльності випускника.</p> <p>21. Здатність використовувати базові та спеціальні богословські знання при вирішенні завдань представницько-посередницької діяльності.</p> <p>22. Здатність використовувати отримані богословські знання при організації роботи в колективі в процесі вирішення завдань професійної діяльності теолога.</p>
7. Програмні результати навчання	
Знання	<p><i>Бакалавр богослів'я має:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - мати концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень у галузі богослов'я; - критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності у галузі богослов'я; - розуміти сутність і продемонструвати розуміння «богослов'я» як академічної і практичної дисципліни в історичному і сучасному контексті; - знати історію виникнення, основні етапи формування та структуру Святого Письма в його історичному, соціальному, філологічному, канонічному і культурному контексті; - давати розширене пояснення основних богословських доктрин, термінів, методів, понять, принципів тощо; - розуміти специфіку богослужбових (літургійних) та духовних (молитовних) практик в різних богословських традиціях. - знати основні поняття економічної теорії та методи економічного дослідження; - знати основи церковного права; - знати основи ділового спілкування, що сприяють розвитку міжособистісної і міжкультурної взаємодії; - знати правила використання іноземною мовою основних граматичних конструкцій, характерних для професійного мовлення і необхідних для розвитку практичних навичок володіння мовою; - знати основи ділового спілкування; - знати основні аспекти історико-культурного, соціального, етнічного, релігійного розвитку людства; - знати методiku проведення самооцінки і розробки коригувальних дій; - знати принципи системи підвищення кваліфікації; методiku застосування професійних знань, отриманих в процесі навчання, на

практиці;

- знати основні методи, які застосовуються при здійсненні богословського дослідження;
- знати особливості використання досягнень в області соціально-гуманітарних наук при освоєнні профільних богословських дисциплін;
- ключові поняття богослів'я й мати уявлення про основні богословські ідеї минулого і сучасності;
- основні принципи і методи сучасного науково-богословського дослідження, його специфіку в різних галузях богословського знання;
- принципи богословського висвітлення питань в рамках здійснення міждисциплінарних досліджень;
- принципи і правила грамотного оформлення науково-богословських текстів;
- основні особливості роботи в різних типах аудиторій (вікових, соціальних, професійних);
- принципи тлумачення Святого Письма (з богословської точки зору і в історичному контексті);
- методику використання базових і спеціальних богословських знань до вирішення експертно-консультативних задач священнослужителів;
- методику використання отримані теологічні знання при організації роботи в колективі на основі практичного керівництва для священнослужителів;
- основи філософії.
- мати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей;
- виявляти професійні знання зі спеціальності «Богослів'я», зокрема засвоїти основні концепції, розуміти теоретичні і практичні проблеми, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю «Богослів'я», володіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- володіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями;
- знати основні етапи розвитку богословської науки, наукові школи галузі знань «Богослів'я», їх теоретичні і практичні розробки, а також наукові концепції світової і вітчизняної богословської науки;
- знати специфічні риси писемної та усної форм наукового стилю української літературної мови, основні жанрові різновиди наукового стилю української мови;
- знати мовні засоби організації інформації в науковому тексті, обов'язкові вимоги до оформлення покликань, цитат, списку використаних джерел та літератури, мовні кліше для написання наукової статті, дисертації, анотації, рецензії та відгуку;
- знати композиційно-логічну побудову усної наукової доповіді, повідомлення, виступу та основи культури наукового спілкування;
- знати граматичні та стилістичні особливості іноземної мови на рівні професійної реалізації науковця;
- знати наукові дослідження, що забезпечують здатність аналізувати, оцінювати і порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у сфері теорії та практики богословської науки;

- знати методику роботи з монографічною і періодичною науковою вітчизняною та іноземною літературою з метою наукового аналізу і використання новітніх досягнень в галузі богословської науки;
- знати основні принципи роботи програмних продуктів, веб-платформ, наукометричних баз даних;
- знати методологічні, концептуальні засади організації навчальних занять, викладання фахової дисципліни, діяльності викладача та діяльності студентів, теоретико-методичних аспектів організації кожної складової діяльності;
- знати історію формування та структуру канону, а також зміст книг Священного Писання;
- знати специфіку роботи з текстом книг Священного Писання, зокрема засади, методи й традицію тлумачення тексту Священного Писання, а також його використання у практичній діяльності;
- знати основні етапи й історію формування, базові категорії, поняття й терміни богословської науки, а також основні джерела й напрями богословської науки та взаємозв'язок між ними;
- знати характерні ознаки системи християнського православного богослів'я, а також принципи нерозривності зв'язків у віровченні Православної Церкви з її моральним вченням та із засадничими принципами духовного життя людини у Христі;
- знати принципи використання біблійних засад у процесі формування віровчення Православної Церкви;
- знати основні періоди, напрями, ідеї і представників церковної писемності, а також їх творчу спадщину;
- знати специфіку рукописної традиції святоотцівських творів та комплексу питань щодо їх автентичності;
- знати особливості процесу друкованого видання першоджерел, їх перекладів та перевидання цих перекладів;
- знати історичні, духовно-культурні та політичні чинники відокремлення «латинського» заходу від «грецького» сходу;
- знати генезу та фундаментальні догматичні відмінності католицизму в контексті віроповчальних засад і доктринальних положень православного богослів'я;
- знати соціально-політичні й ідейно світоглядні чинники появи та інституційного оформлення протестантських деномінацій, а також їх основні віроповчальні принципи;
- знати генезу та провідні тенденції сучасної християнської богословської думки;
- знати сутність фундаментальних проблем, що актуалізуються православним богослів'ям;
- знати специфіку й закономірності розвитку сучасного світового та вітчизняного богословського дискурсу;
- знати природу і суть міжцерковного протистояння та міжконфесійних конфліктів у контексті сучасних богословських суперечок;
- знати джерела церковного права та історію формування канонічних збірників УПЦ Київського Патріархату, ПЦУ;
- знати структуру й устрій, види церковної влади та органи церковного управління УПЦ Київського Патріархату, ПЦУ;
- знати цілі та завдання, важливість і відповідальність пастирського служіння в умовах сучасності;
- знати основні обов'язки пастиря і завдання священника як

	<p>вчителя, місіонера, вихователя пастви, духовного керівника пастви і організатора парафіяльного життя;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати основні школи і напрями ранньої християнської філософії, специфіку богословського підходу до відкритої епістемології, специфіку християнських передумов знання, християнське вчення про розум; - знати особливості гносеологічної координації суб'єкта та об'єкта в християнській філософії; - знати основні принципи антитетичної діалектики та антиномічного монодуалізму в християнській гносеології; - знати сутність апофатичного богослів'я і трансцендентальної філософії; - знати основи християнської метафізики; - механізм упровадження наукових розробок в практичну діяльність; - знати основні нормативні правові акти у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; - знати роль і значення результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації в сучасному суспільстві, особливості використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності в обіг; - знати сутність, функції мови й мовлення фахівця, основні типи комунікативної особистості, типи конфліктів у процесі ділової комунікації, мовленнєвий етикет та моделі взаємодії «керівник-підлеглий», методи мотивації та самомотивації успішності; - знати норми взаємодії в науковому співтоваристві; - знати педагогічну та наукову етику вченого-дослідника; - знати особливості звершення богослужінь відповідно до уставу Православної Церкви; - знати взаємозв'язок православного богослужіння з богословською спадщиною Православної Церкви. - знати основні поняття економічної теорії та методи економічного дослідження; - основи правових знань; - знати основи ділового спілкування, що сприяють розвитку міжособистісного і міжкультурної взаємодії; - знати правила використання в іноземною мовою основних граматичних явищ, характерних для професійного мовлення і необхідних для розвитку практичних навичок володіння мовою; - знати основи ділового спілкування; - знати основні аспекти історико-культурного, соціального, етнонаціонального, релігійного розвитку людства; - знати методiku проведення самооцінки і розробки коригувальних дій; - знати принципи системи підвищення кваліфікації; методiku застосування професійних знань, отриманих в процесі навчання, на практиці;
<p>Уміння</p>	<p><i>Бакалавр богослів'я має:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати складні завдання й проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів у галузі богослов'я; - відтворювати і аналізувати основні етапи історії богословської

традиції; - оперувати загальними і спеціальними джерелами богословських традицій;

- володіти методологічним інструментарієм інтерпретації Святого Письма і вміти його застосовувати;
- з'ясувати роль, вплив та значення історичного, соціальнополітичного, мовно-культурного контексту на формування основних богословських доктрин і практик;
- установлювати взаємозв'язки між конкретними богословськими традиціями і сучасною культурою; - визначати і окреслювати морально-етичні засади і принципи богословських традицій та їх застосування у історичному і сучасному контексті;
- визначати взаємозв'язки між різними богословськими дисциплінами;
- застосовувати набуті знання і вміння у процесі формулювання способів вирішення богословських питань;
- володіти психолого-педагогічним та методичним інструментарієм;
- вміти аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та складні ідеї;
- вміти розробляти та реалізовувати проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем;
- набуті навичок дослідника, зокрема усно та письмово презентувати результати наукового дослідження українською мовою, застосовувати сучасні інформаційні технології в науковій діяльності, організовувати та проводити навчальні заняття, управляти науковими проектами та/або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєструвати права інтелектуальної власності;
- демонструвати базове розуміння богословської галузі, майстерність у частині умінь і методів дослідження;
- застосовувати наукові методи у богословському пізнанні;
- аналізувати, оцінювати і синтезувати нові ідеї;
- працювати з навчальною, навчально-методичною, науковою, довідниковою літературою;
- засобами сучасних інформаційних технологій презентувати результати власних наукових досліджень;
- використовувати основні програмні засоби для пошуку наукової інформації, її опрацювання й аналізу та презентації здобутих результатів;
- інтегрувати теоретичні знання у практичний досвід;
- реалізовувати професійні якості на практиці;
- самостійно планувати структуру навчальних занять;
- розробляти методiku організації взаємодіяльності викладача й учнів;
- організовувати навчально-виховний процес як взаємодію викладача і учнів;
- оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей;
- аналізувати проблеми, приймати рішення щодо їхнього вирішення;
- аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії й дії учнів на кожному етапі процесу відповідно до поставленої мети, здійснювати самостійні

висновки й приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття;

- організовувати діалогічне спілкування зі студентами, застосовувати доцільні побудови для встановлення контакту з ними, конструктивно спілкуватися з викладачами у процесі аналізу проведених навчальних занять;
- організовувати навчальні заняття відповідно до інноваційних підходів, здатність впроваджувати інноваційні моделі, технології в практику організації навчально-виховного процесу;
- аналізувати власну відповідальність за наслідки впровадження інноваційних педагогічних дій, окреслення програми власного професійного становлення та самовдосконалення на основі аналізу набутого під час практики педагогічного досвіду;
- стимулювати інтерес студентів до науково-дослідної роботи;
- здійснювати богословський аналіз та інтерпретувати тексти Священного Писання з урахуванням сучасних здобутків суміжних галузей наук, і застосовувати його результати в науковій діяльності;
- здійснювати аналіз джерел і здобутків богословської думки в історичному контексті та застосовувати отримані результати в науковій діяльності;
- артикулювати в систематичній формі основні положення богослів'я Православної Церкви;
- застосовувати науково-пізнавальний, педагогічний та виховний потенціал православного богослів'я у власних наукових пошуках;
- застосовувати патрологічні дані в історії, періодизації, датуванні, класифікації напрямків і груп церковної писемності, персоналій, їхніх життєписів, в назвах творів, їх жанрах і змісті;
- користуватися основними принципами звернення до святоотцівської писемності в процесі ров'язання різних богословських питань;
- розмежовувати у процесі богословських досліджень як принципи «згоди отців» (*consensus partum*), так і «приватних думок» святих отців та вчителів християнської Церкви;
- тлумачити зміст джерел католицького віровчення, а також провідні ідеї основних документів РКЦ: енцикліки Римських пап, декрети та постанови соборів, конгрегацій тощо;
- тлумачити зміст джерел протестантизму та аналізувати ідейно-богословський зміст і соціально-етичну природу віровчення конкретного протестантського напрямку в контексті православного вчення про Бога, людину, Церкву, викупну жертву, спасіння, таїнства тощо;
- аналізувати природу та соціальну роль місіонерської діяльності протестантських деномінацій в сучасній Україні та світі;
- пояснювати специфіку міжконфесійних відносин у протестантизмі та прогнозувати перспективи його розвитку в умовах полікультурності, секуляризації та глобалізації.
- аналізувати парадигмальні тенденції розвитку світової і вітчизняної богословської думки;
- визначати історичні віхи та перспективи розвитку богослів'я Православної Церкви та його роль у морально-духовному оздоровленні суспільства й особи;
- критично інтерпретувати сучасні релігійні системи і думки крізь призму православного богословського вчення;
- синтезувати поодинокі канонічні норми, що містяться в різних

	<p>правових джерелах УПЦ Київського Патріархату;</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати правову значимість джерела і визначити його місце в ієрархії правових джерел; - описувати правову сферу, регламентовану конкретним правовим джерелом; - розрізнити істинний напрямок пастирського служіння від помилкового; - ідентифікувати гріхи та добирати дієві засоби для боротьби з ними; - дотримуватися норм пастирської етики й естетики; - організувати колективну роботу та керувати людьми; - розрізнити та виявляти специфіку різних типів світогляду; - простежувати зв'язки між ідеями античної філософії та християнською епістемологією; - класифікувати школи ранньої християнської філософії згідно з гносеологічними критеріями; - пояснювати християнську відкриту епістемологію, яка не обмежена законами логічної диференціації, просторово-часовими зв'язками, предметно-орієнтованим мисленням; - окреслювати умови, можливості та рівні християнського пізнання, його різновиди та форми; пояснювати відмінність між чуттєвим та раціональним рівнями пізнання; виявляти відмінність між істинністю та правдою, а також складний зв'язок між істиною та знанням і пізнанням; - аналізувати взаємовідносини розуму та віри у світлі християнської гносеології; - раціональною мовою виражати знання, які лежать за межами досвіду, який ґрунтується на реаліях тварного світу та отриманого за допомогою чуттєвих органів або за допомогою розуму, з використанням при цьому концепцій, встановлених раціональним мисленням; - у раціональних термінах виражати християнський досвід Бога, а не пропонувати ту чи іншу схему Божественного буття; - обґрунтовувати катафатично-апофатичний дуалізм дискурсивного мислення у богослів'ї; - розрізнити метафізичну та діалектичну концепції розвитку світу; - управляти проектами або управляти частинами проекту в одному складному проекті; - нести відповідальність за всі аспекти управління проектом або його частини, використання процесів, методів, техніки, інструментів управління проектами; - планувати, розробляти, реалізовувати і коригувати комплексний процес наукових досліджень; - аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації, які охороняються; - здійснювати богослужіння добового, тижневого та річного кола; - дискутувати щодо комплексу найважливіших питань звершення богослужіння у світлі візантійсько-слов'янської богословської традиції.
<p>Комунікація</p>	<p><i>Бакалавр богослів'я має:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у галузі богослов'я у процесі

	<p>професійної діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ефективно формувати комунікаційну стратегію в галузі богослов'я; - володіти навичками усного та письмово спілкування державною та іноземною мовами; - уміти працювати в команді та налагоджувати міжособистісну комунікацію; - оперувати сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями. - спілкуватися в діалоговому режимі з науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності; - представляти та обговорювати результати своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі (не нижче рівня B1); - створювати та аналізувати тексти наукового стилю різних жанрів; - оформляти наукові тексти різних жанрів відповідно до чинних вимог; - трансформувати створений автором писемний науковий текст у його усно-інформативний різновид, пристосований до сприймання в аудиторії; - здійснювати усний виступ, брати участь у науковій дискусії, полеміці, суперечці, грамотно будувати наукове висловлювання; - спілкуватися іноземною мовою в монологічній та діалогічній формах за спеціальністю; - працювати з двомовними термінологічними словниками та довідковою літературою за фахом; - вести ділову кореспонденцію, писати наукові статті й тези іноземною мовою; - дотримуватись етичних норм у професійній та науково-педагогічній діяльності; - бути толерантним у ставленні до опонентів, запобігати та долати конфліктні ситуації у науці.
<p>Автономія і відповідальність</p>	<p><i>Бакалавр богослів'я має:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - управляти комплексними діями або проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах у галузі богослов'я; - відповідати за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб у галузі богослов'я; - бути здатним до подальшого навчання з високим рівнем автономності; - демонструвати розуміння, яким чином богослов'я впливає на життя індивідуума і суспільства; - розвинути знання і навички, щоб навчатися на освітньому рівні «магістр». - саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя; - здійснювати дослідження в галузі богословської науки і надавати науково обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам; - здійснювати внесок власними оригінальними дослідженнями в розширення міжнаукової галузі, публікувати їх у фаховій пресі національного та міжнародного рівня;
<p>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Специфічні</p>	<p>Підготовку докторів філософії за спеціальністю 041 – богослів'я</p>

характеристики кадрового забезпечення	в галузі знань 04 – богослів'я у Київській православній богословській академії забезпечує 9 докторів наук, 21 кандидат наук.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, іншим обладнанням відповідає потребі. Наявна вся потрібна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.kpba.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Всі користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Фонд наукової бібліотеки КПБА містить понад 22 тисячі примірників навчальної, наукової та іншої літератури, 8 найменувань періодичних наукових видань. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет.
9. Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	<p><i>Освітня компонента:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дисципліни – 240 кредитів: <ul style="list-style-type: none"> - Українська мова (за професійним спрямуванням) – 3 кредити; - Історія України – 5 кредитів; - Філософія – 3 кредити; - Основи науково-дослідної роботи – 2 кредити; - Теорія та історія релігій (нехристиянських) – 3 кредити; - Психологія – 3 кредити; - Іноземна мова – 7 кредитів; - Вступ до богослів'я (катехізис) – 7 кредитів; - Вступ до літургії (церковний устав) – 3 кредити; - Священна Біблійна історія – 7 кредитів; - Священне Писання Старого Завіту – 14 кредитів; - Священне Писання Нового Завіту – 14 кредитів; - Догматичне богослів'я – 12 кредитів; - Основне богослів'я – 5 кредитів; - Моральне богослів'я 5 кредитів; - Патрологія – 10 кредитів; - Церковне право – 7 кредитів; - Загальноцерковна історія – 10 кредитів; - Історія Української Православної Церкви – 14 кредитів; - Історія філософії – 3 кредити; - Педагогіка – 3 кредити; - Методика викладання богословських дисциплін – 5 кредитів; - Підсумкова атестація – 2 кредити; - Пастирське богослів'я – 3 кредити; - Літургіка – 14 кредитів; - Церковний спів – 14 кредитів; - Гомілетика – 5 кредитів; - Церковне читання – 3 кредити; - Історія та богослів'я Римо-Католицької Церкви – 3 кредити; - Історія та богослів'я протестантських деномінацій – 3 кредити; - Історія християнського мистецтва – 1 кредит; - Іноземна мова (за професійним спрямуванням) – 7 кредитів; - Церковнослов'янська мова – 5 кредитів; - Давньогрецька мова (за професійним спрямуванням) – 3

	<p>кредити;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Латинська мова (за професійним спрямуванням) – 3 кредити; - Правові та економічні основи діяльності парафій – 1 кредит; <p>Історія Помісних Церков – 5 кредитів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сектознавство – 5 кредитів; <p><i>Практики:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Богослужбова практика – 6 кредитів; - Гомілетична практика – 3 кредити. - Педагогічна практика – 5 кредитів; <p><i>Курсові:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Курсова робота з циклу біблійних дисциплін 1 кредит; - Курсова робота з циклу церковно-історичних і практичних дисциплін – 1 кредит; - Курсова робота з циклу богословських дисциплін – 1 кредит; - Курсова робота з методики викладання богословських дисциплін – 1 кредит;
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою	Здобуття бакалавра богослів'я в галузі богослів'я за спеціальністю «Богослів'я» можливе за наявності в особи повної загальної середньої освіти.
10. Атестація здобувачів вищої освіти	
Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестації здобувачів бакалавра за спеціальністю 041 – богослів'я в галузі знань 04 – богослів'я на I (бакалаврському) рівні вищої освіти в Київській православної богословській академії здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та/або державного екзамену (за рішенням вищого духовного навчального закладу).

Керівник проектної групи,
гарант освітньої програми
к. н. із богосл. проф.

Святослав Михайлович Чокалюк

Ректор КПБА
д. н. з богосл. проф.

протоіерей Олександр Трофимлюк